

697

Onor Palatul Cultural

Arad

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Adminisrator general:
MIHAIL CRISTESCU

REDAȚII ȘI ADMINISTRAȚII:

Timișoara:

Strada I. C. Brătianu, 12
Telefon tipografie 14-56

Arad:

Str. Alecsandri 5. — Telefon 16-78.

Voevodul Mihai

Conjugal de dragostea trecutilor, s'a dus pe jos la Teatrul Național din București

BUCUREȘTI, 2. — Măria Sa Marele Voevod Mihai, a asistat ieri dimineața la matineul Teatrului Național, unde se juca Vlaicu Vodă. Marele Voevod Mihai, a făcut pe jos drumul dela Palatul Regal la Calea Victoriei, până la Teatrul Național. Călătorii cari se aflau la ora

aceea pe stradă, L-au recunoscut pe tânărul sol de curând întors din Apus, care voia să se bucure, ca un simplu cetățean, de razele firoave ale soarelui toamneac. L-au recunoscut și l-au zîmbit cu aceea dragoste caldă, cu care poporul a știut să și inconjoare întotdeauna domnitorul.

Statul va exercita dreptul de preempțiune asupra proprietăților agricole din Ardeal și Bucovina

Noul program de activitate al guvernului

BUCUREȘTI, 2. — În Consiliul de miniștri ținut Miercuri, R. S. S. Patriarhul Miron, președintele Consiliului de miniștri a prezentat guvernului 15 puncte ale programului de activitate.

Asigura folosirea cunoștințelor în diversele domenii de activitate productivă.

Ajutorarea studențimii

În această ordine de idei semnalăm:

1. Simplificarea materiilor de predare.
2. Acordarea unei sesiuni de lichidare a examenelor pentru elementele întârziate fără vola lor în studii.
3. Două mii burse noi acordate pe criteriul meritului.
4. Augumentarea locurilor în căminuri și în special, crearea unui cămin la București, cu 1000 locuri.
5. Politică de plasare a tineretului și de lichidare a șomajului intelectual, care lovea în special, noule generații universitare. Numai la Ministerul educației naționale d. Călinescu a plasat 2500 elemente. Același lucru s'a făcut la majoritatea departamentelor și în special, la justiție, cu o deosebită atenție pentru elementele din noule ținuturi.

Deasemenea, în întreprinderile particulare s'a urmărit cu sârguință plasarea tineretului și a elementelor cu pregătire adecvată. În modul acesta, mai ales în branșele tehnice, — s'a ajuns chiar de pe acum la o lichidare a șomajului intelectual.

Acest nou ciclu cuprinde rezme speciale de ordin: Cultural, economic, social și agricol.

Situația examinată fiind în funcție de nevoile cele mai urgente ale țării, aceste nevoi au fost clasificate după importanța lor măsurile luându-se în această ordine.

Pentru Ardeal, statul va exercita dreptul de preempțiune de terenuri. Această măsură va fi luată după noua ordine și așezare. Deasemenea și în Bucovina, unde criza economică e mai accentuată din cauza neproductivității regiunii întinse, se vor lua măsuri pentru asigurarea în folosul țării, a unor terenuri cultivabile cât mai întinse pentru pășunat de oi.

„Adunarea națională din 1 Decembrie 1918 înseamnă un jurământ și un verdict pregătit de 1000 ani”

Aniversarea Unirii s'a desfășurat în toată țara într'un cadru impresionant de solidaritate - Desvelirea busturilor lui Ioan Rusu-Șirianu, Mircea Stănescu și Gheorghe Popă la Arad

Praznicul cel mare al Neamului s'a desfășurat în urale și entuziasm ce-au întrecut neprevăzutul ultimelor zile.

Peste tot, „dela Nistru până la Tisa și până Marea cea mare”, suflarea românească, a dovedit, încă odată, că ridicându-se peste alte interese ce nu se încadrează în rosturile Țării, știe oricând să fie strajă neadormită, deopotrivă la treptele tronului, în jurul Majestății Sale Regelui Carol al II-lea, și la fruntariile jinduite de nemernicia dușmanilor ce nu vor să înțeleagă realitatea de năstrămutat și trăinică, peste veacurile de aci înainte, a României Mari.

Întâmplările nenorocite și mișelnice, neîntâlnite încă în istoria poporului nostru, trebuie să înceteze, cu orice preț. Ceasul istoric prin care trece Europa o cere, după cum conștientă de mîniei o impune.

Peste orice, trebuie să primeze idealul puterniciei românești, care să ne deschidă alte orizonturi în Istoria Popoarelor.

Fie ca sărbătoarea de ieri să marcheze începutul unei vieți de unitate sufletească a mult prea zbruciumatului nostru popor și o epocă de prosperitate și de consolidare a țării.

Cu aceste gânduri, rugă spre Tatăl ceresc înălțăm, — implorând viață lungă și fericită Majestății Sale Regelui Carol II, spre binele și gloria României-Mari.

„Ecoul”

La Timișoara

Aniversarea a două decenii dela Unire a fost sărbătorită în capitala ținutului Timiș cu fastul impresionant cuvenit marilor serbări naționale.

Dimineața la orele 10 s'a oficiat la biserica ortodoxă din cartierul Prilacpele Carol un Te Deum de către protopopul dr. Patricle Țucria asistat de preoții Niță Imbroane și Melentie Șora, răspunsurile fiind date de reunitărea corală ortodoxă de sub conducerea d-lui dr. Emil Grădinaru, la care au participat autoritățile militare și civile în frunte cu d-nii: dr.

Alexandru Marta Rezidentul Regal al ținutului Timiș, general Cornel Dragalina comandantul Diviziei I. Infanterie, colonel Gh. Praporgescu prefectul județului Timiș, dr. Coriolan Băran primarul municipiului, lt. col. Matel Măteescu comandantul legiunii de jandarmi, etc. precum și un numeros public.

Oonorurile militare au fost date de o companie cu drapel și muzică din regimentul 5 Vânători, într'o ținută impecabilă.

După oficierea serviciului religios, părintele protopop dr. Patricle Țucria a rostit o cuvântare

ocazională arătând importanța zilei prăznuite și dând îndemnuri la muncă, solidaritate și cinste, toate în serviciul Regelui și al Patriei.

La orele 11.30, în sala Teatrului comunal s'a desfășurat festivalul școalelor secundare, iar după amiază, la orele 16, serbări festive în toate cartierele orașului.

Seara, la orele 20.30, sala Teatrului comunal a fost ocupată de o încăpătoare pentru publicul venit să asiste la serbarea grandioasă la care s'a dat concursul Orchestra conservatorului Municipal.

În cadrul serbării de seara, d. procuror general Ilie Lungulescu a rostit o impresionantă cuvântare arătând în cuvinte măiestrii însemnătatea zilei de 1 Decembrie în Istoria poporului românesc. Apoi, trupa Teatrului Național din Cluj a reprezentat Impecabil „Poemul Unirii” de d. Zaharia Bărsan, iar o echipă de străjeri și străjere, executând câteva înfmoase dansuri naționale, au încheiat festivalul în aplauzele frenetice ale publicului.

La București

Dimineața s'a oficiat la Patriarhie un serviciu divin pentru comemorarea celor 20 de ani ce se implinesc dela realizarea întregirii României. Au asistat membrii guvernului, în frunte cu I. P. S. S. Patriarhul Miron și șefii autorităților civile și militare.

Grandioasele serbări dela Arad

Serbările de aniversare a Unirii, au început în zorii zilei când orchestrele au cutreerat străzile orașului anunțând începerea festivităților. La orele 8 dimineața, la toate școalele primare și secundare s'a făcut ridicarea pavilionului național după obșnuitul și spectaculosul ceremonial străjeresc. După această ceremonie, toți străjerii, în colonă pe centurii și stoluri, a vând drapele în frunte s'au îndreptat spre Crucea Martirilor. Dar nu numai străjerii au venit aici să aducă prinos de recunoștință celor

morți pentru neam prin gloanțele și spângile hoardelor de săcui și comuniști ai lui Bela Kun, ci și un imens public format din țărani, muncitori, funcționari, foști voluntari și luptători pe toate fronturile neamului nostru. Toți cu drapele treicolori și cu mari și verzi cununii în brațe au venit la Crucea Martirilor să deponă omagiu și să ia din contactul cu amintirea martirilor, puteri noi pentru a le pune în slujba dezvoltării și unificării neamului și țării Românești. Aici, la Crucea martirilor, părintele

protopop a oficiat un scurt serviciu divin, la sfârșitul căruia a rostit o scurtă cuvântare omagială. Crucea martirilor a fost apoi împodobită cu cununii și flori, iar d. Ing. R. Cărpinișan, într'o însuflețită cuvântare a evocat amintirea eroilor și martirilor cunoscuți și necunoscuți, cari și-au jertfit viața pentru țară și neam. În jertfa lor, noi cel de azi, trebuie să găsim puteri de viață pentru a ridica pe culmi moștenirea primită dela ei. Ceremonia dela Crucea martirilor

Continuarea în pagina III-a)

Străinătatea și moartea lui Corneliu Codreanu

Presă engleză, franceză și italiană comentează cu viu interes restabilirea ordinii în România

PARIS, 2 (Rador). — Ziarele parisiene, comentând moartea lui Corneliu Codreanu, consideră, în general, mișcarea legionară decapitată.

„Le Jour-Echo de Paris” înșiră crimele fostei gărzi de fier adăugând că această organizația a primit subvenții din străinătate.

„L'Action française” scrie: Codreanu nu mai este, Garda de fier se află acum decapitată, tocmai în momentul când pretindea mai mult ca niciodată, să și impună, prin teroare politică sa față de Coroană. Or, este evident că M. S. Regele Carol, rezistă ortocăr amenințării din afară cari ar apăsa asupra țării Sale. Pe acest teren, toți românii patrioți trebuie să se întâlnească, toate forțele unite ale românilor, și nu vor fi prea multe ca țara să și păstreze independența economică, mai întâi, și apoi politica ei. Șeful gărzii de fier nu părea să vadă această primejdie și până la urmă, el voia să arunce țara în brațele străini-

lor.

„Le Populaire” scrie: Garda de fier nu mai putea juca un rol important decât în măsura în care avea capul ei, pe Codreanu sau speranța că el poate reveni. Acest om era sufletul gărzii de fier, care în 1922 omorise, cu mâna lui, prefectul poliției din Iași. În 1924 întemeie asociația Arhanghelul Mihail atât de primejdioasă încât guvernul din 1929 o disolvase. El a cretat apoi garda de fier și a omorât, prin oamenii săi, succesiv pe Duca și Stelescu.

A fost nevoie ca să și demaste el însuși bateriile, amenințând Coroana, pentru ca toleranța să înceteze față de el.

Această dreptate trebuie să se facă d-lui Călinescu, recunoscându-se că acțiunea sa a fost fulgătoare. Iată-l acum dispărut pe Codreanu, cu 13 dintre complicii săi cei mai de temut. Sarcina oficială a M. S. Regelui Carol, se va găsi considerabil ușurată.

crime și se revine cu detalii asupra actelor de terorism deslănțuite în diferite regiune ale țării, de „Batalioanele morții” emanații ale fostei gărzi de fier, caracterizându-le drept criminale și străine de moravurile românești.

Despre Codreanu „Stampa” scrie că era un temperament dintre cele mai stranii, căci pierdea simțul realității și al măsurii, aventurându-se pe terenuri dubioase, ceea ce nu putea decât să folosească adversarilor săi.

Ziarul adaugă că atitudinea sa față de Suveran l-a compromis acțiunea politică, deoarece țara nu a dorit niciodată ca prestigiul Coroanei să fie cât de puțin atins.

„Tribuna” relevă acțiunea clandestină a gărzii de fier după disolvarea partidului „Totul pentru țară” și subliniază că opinia publică română, nu admite ca prin teroare și asasinat să se lupte și să se învinge în politică.

Ziarul afirmă că în câteva zile, guvernul român va ști să lichideze și acțiunea de teroare cea cauat să se înființeze în România.

Se constată unanim că ordinea publică nu a fost nici un moment periclitată de vestea morții lui Codreanu și a tovarășilor săi și că nu s'a produs nici o reacțiune în România.

Se notează deasemenea atitudinea fermă a guvernului și, în special a d-lui Armand Călinescu, pentru menținerea ordinii.

Nu „studenții”!

In „Neamul Românesc” de Miercuri, d. prof. Nicolae Iorga nează următoarele rânduri:

De câte ori se săvârșește un act de desordine, o manifestare exaltații bolnavicioase, o lovire sau o crimă și se întâmplă ca vinovatul să fie înscris la o Universitate, îndată ce trece fapta în studenților și cercetări întinse se încep în mediul studentesc, în acela de unde a ieșit, cu scrântelile și stigmatele lui, vinovatul.

E o mare greșală și ml de tineri sufăr pe nedrept, în țara sau numai în reputația lor, de pe urma ei.

Pot spune că studenții înșiși sunt cunoscuți mai bine decât cel, ca unul care s'nt unul dintru cel mai vechi profesori, înțindurile lor încă din 1890, iar la înalta școală de la 1894, lângă aceasta, în ceasuri foarte grele, am fost mai mult decât rector la București, restabilind fără nici o măsură de „ordine” lentă pacea în suflete, acelea cărora cu iubire și înțelegere trebuie să se îndrepte orice învățător.

Pot face asfel deosebirea, necesară, între înscris și înscris, deosebire pe care până acum n'a reușit a o face niciun regulament.

Înscris poate fi orice bacalaureat, și, orice înscris poate cu îngăduință și în grămadă, unul sau mai multe examene, și e cel ce studiază, ce se „sîrăguste” și e prins de iubirea științei, și tul la mediul unversitar. E acela care este așa de cucerit încât se poate gândi la alt ceva.

A scădea numărul înscrisilor, a considera pe cei cari trecut, ca pe niște simpli „catehumeni”, — „cel chemați lașii” aceasta e sarcina organelor de conducere.

Adevărații studenți vor fi recunoscători.

Comentariile presei engleze

LONDRA, 2. (Rador). „Manchester Guardian” publică un articol arătând măsurile luate de guvern în România, pentru menținerea ordinii spunând știrea morții lui Codreanu și al celorlalți, a fost primită cu deosebită calm de opinia publică.

In același sens, se pronunță „Daily Telegraph” „Times” și

„Daily Herald” care laudă pe tânărul și curajosul ministru de Interne al României care și-a asumat menținerea ordinii, dând dovadă de energie.

Codreanu nu era de origine românească și avea un trecut pătat de crime și îndemnuri de dezordine.

Autorii atentatelor recente Cluj au fost arestați

CLUJ, 2. — Poliția din Cluj cercetează pe autorii atentatului de petarde, făptuit la 5-6 Noem

cu petarde, făptuit la 5-6 Noem brle la fabrica de gaz aerian din str. Masaryk și la depozitul de benzină „Distribuția” din Cluj.

Acestia sunt: Prodan Dumitru, Ursari Alexandru, Bica Anania, Petru Ioan, Rusu Ioan și Petru,

vechi militanți legionari cu gat cazier la poliție.

El au fost înaintați Tribunal Militar, care anchetează dacă mai fost și alți complici.

La interogatoriul luat, ei cunoscute cinci dezastrul de urmau să-l producă și să saboteze anarhist.

Presă italiană critică aspru activitatea lui Codreanu și a fostei gărzi de fier

ROMA, 2 (Rador). — Ziarele italiene publică știri cu privire la moartea lui Codreanu și tovarășilor săi și redau, în întregime, co-

municatul procurorulul Corpului II Armată.

Se subliniază că toți cei implicați fuseseră condamnați pentru

Poliția bucureștiană

a capturat o bandă de spărgători formată din studenți

BUCUREȘTI, 2. — Poliția Capitalei anchetează cea mai „fină” bandă de spărgători, compusă din studenți și bacalaureați, cari au dat o serie de îndrăznețe lovituri în tovarășia celebrilor spărgători internaționali Broitmann și Schwartz, evadați dela Văcărești. Jucan unul din bandiți, luat din scurt, a declarat că îl cheamă în afară de Jucan, Petre Vilforeanu, că e în anul al 3-lea al Facultății de drept și e originar din Buza jud. Someș, excroc și falsificator din cel mai desăvârșit — un adevărat artist. — El a mai

declarat că a constituit o bandă cu Enache Gârneață, fost student în litere, cu Valeriu Moraru, bacalaureat și cu Weiss Samy, zis Sandu, acesta din urmă fiind reputat spărgător din Iași.

Jucan a fost arestat seară, pe când încercase dea o lovitură la soc. a „Parmed” din Capitală, str. Armenească 22 iar „pontul” adică locul sigur de dat lovitura, îl fusese vândut de un lucrător Benjamin.

Poliția crede că au dat lovituri și în alte părțile țării.

ULTIMELE ȘTIRI DE JUNUL DELA MINISTERUL DE EXTERNE

BUCUREȘTI, 2. — D. N. Comnen, ministrul de externe, a oferit Vineri în saloanele ministerului un dejun în onoarea conferinței de experți, pregătitoare pentru studierea problemelor de transit între Marea Baltică și Marea Egee

în scopul ameliorării comunicațiilor terestre existente.

La acest dejun au luat parte d-nii: Ghelmegeanu, ministrul comunicațiilor, Conte Raczinsky, am-

basadorul Poloniei, Collas, trul Greciei, Kirov, ministrul gariei, Szym Phaliadis, secretar general al Ministerului comunicațiilor din Atena și alte persoane.

Moartea unui atlet timișorean la București

BUCUREȘTI, 12. — M. Ladislas, cunoscutul atlet din Timișoara, student la Institutul de educație fizică, a încetat din viață la un spital din București, în urma unei boli îndelungate.

Echipa de foot-ball a României a sosit la Praga

PRAGA, 2. — Azi a sosit la Praga echipa națională de football a României compusă din jucătorii:

David, Bürger, Albu, Vindlaru, Szaniszló, Blădeș, teanu, Bodola, Baratyk, Orzaș, Echipa română va înfrun-

Inființarea „Institutului superior de sănătate”

BUCUREȘTI, 2. — Ministerul sănătății a hotărât inființarea unui institut superior de sănătate, care va forma apoi personalul sanitar. Paralel cu aceasta,

se vor crea trei școli de perfecționare pentru medicii rurali și o ligă a asistenței sociale pentru renașterea spiritului de dănie.

David, Bürger, Albu, Vindlaru, Szaniszló, Blădeș, teanu, Bodola, Baratyk, Orzaș, Echipa română va înfrun-

Presă din Praga cere ca nirea dintre România și Slovaclă să devină o înțelegere nuală.